

KS 20 april 2023

Aktuell ekonomi och
budgetförutsättningar2024



TRELLEBORGS KOMMUN

Ekonomidirektör Bosse Carlbark
Process Budget/Uppföljning Henrik Lundh

Agenda

1. Aktuellt makroekonomiskt läge
2. Resultatutveckling 2019-2022
3. Aktuellt ekonomiskt läge (*mars 2023*)
4. Inflygning och bedömd obalans 2024
5. Tidplan och budgetanvisningar 2024
6. Åtgärdsförslag (*KLG 2023-03-23*) samt förslag till mallar och process för genomförande



Aktuell Makroekonomi



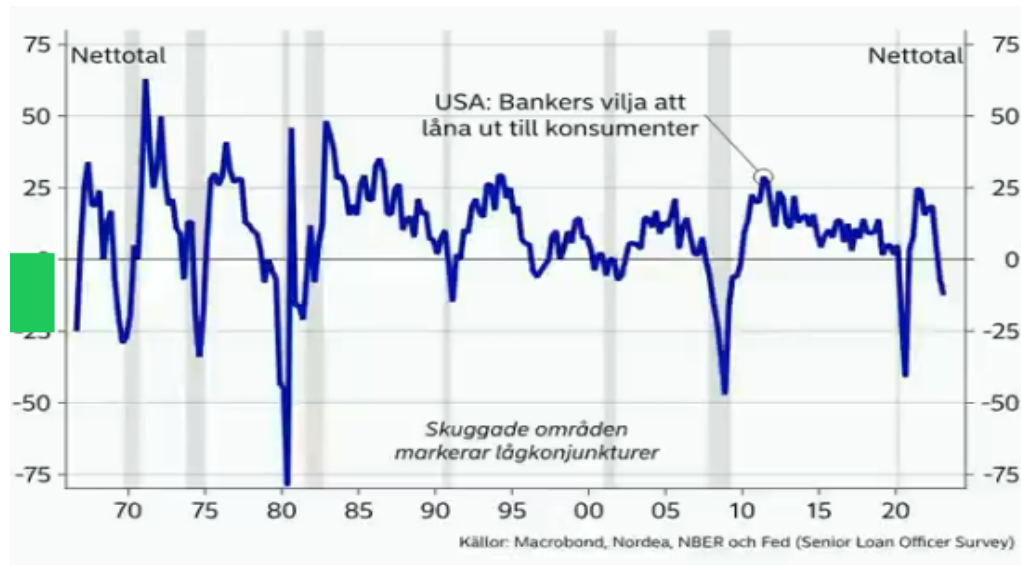
TRELLEBORGS KOMMUN

Stor oro i världsekonomin

- Regionala banker i USA
- En av Schweiz storbanker **Credit Suisse** i stora problem
- Stor oro i finanssektorn. Ytterligare ökad volatilitet kan förväntas den kommande tiden. Börsoro!!
- Inflationssiffrorna pekar fortsatt åt fel håll
- ECB höjde i mars styrräntan med 50 punkter till 3,75 %. Allt tyder därför på att Riksbanken kommer höja med 50 punkter i april.
- FED höjde också i mars med 25 punkter till 4,75 - 5,0 %.



Bankernas vilja att låna ut pengar inför/i en lågkonjunktur



Bankernas minskade vilja att låna ut pengar korrelerar med lågkonjunkturer

Senaste data från den amerikanska bankmarknaden, februari 2023, före bankoron!



Den svenska Riksbanken

- Huvudsakligen två faktorer avgör utvecklingen av styrräntan, bägge likvärdiga i betydelse. Thedéén tonar ned betydelse av svag krona
1. Inflationsutvecklingen
 2. Arbetslösheten

Finansiell stabilitet

Bankturbulensen i mars påverkar Riksbanken och osäkerheten om framtida styrräntor har ökat markant.



TRELLEBORGS KOMMUN

Riksbankens styrränta, prognoser i januari

Riksbankens styrränta	2023-03-06	3,00%
-----------------------	------------	-------

Prognoser *	2023	2024
Riksbanken	3,2	3,3
SEB	3,0	2,3
Nordea	3,3	2,0
Swedbank	3,5	2,8
Danske Bank	3,0	n/a
Handelsbanken	3,3	2,8
Konjunkturinstitutet	2,5	1,75

* Från konjunkturprognoser jan 2023, Konjunkturinstitutet prognos dec 2022



Prognoser styrräntor förväntningar – mars -24

Utifrån marknadsprissättningen 3/3 kommer styrräntorna att toppa på:

- FED: 5,45%
- ECB: 3,98%
- Riksbanken 4,05%



Aktuella ränteskillnader

Ränteswappar			
	2 år	10 år	Diff
SEK	3,51%	2,86%	-0,65%
EUR	3,46%	2,98%	-0,48%
USD	4,28%	3,42%	-0,87%

Marknaden prissätter kommande styrräntesänkningar



Inflationstakten enligt KPI och KPIF

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år



Inflation mars 2023

KPI 8,0 %

KPIF 10,6 %

Inflationen tycks vara på väg ner men är alldeles för hög enligt Riksbanken

**Skillnad KPI – Styrräntan
+5 %-enheter !**



TRELLEBORGS KOMMUN

Inflationstakten enligt KPI och KPIF

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år



KPI Konsumentprisindex
Jan 2023 11,7 %

KPIF exklusive räntor
Jan 2023 9,3 %
2016 dec – 2021 dec 2,2%
2016 dec – 2022 dec 3,6%

Underliggande inflation
KPIF rensat från energi
och färskvaror
Januari 2023 + 9,3%



TRELLEBORGS KOMMUN

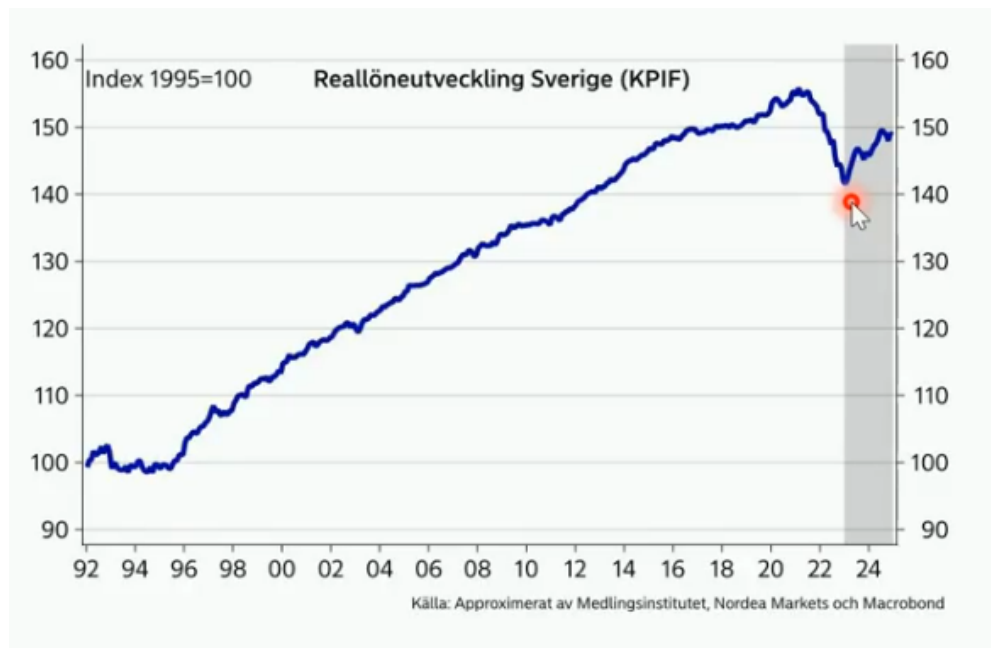
Svensk inflation mars 2023

- KPI minskar i mars till 8,0 %.
- Industrins parter är överens om nytt löneavtal = 7,4 % 2023-24.
4,1% 2023 och 3,3% 2024.
 - SKR reviderat avtalet med kommunal enligt märket, d v s 4,1 % 2023

Avtalet är balanserat och ger förutsättningar för att inflationen ska kunna falla tillbaka under 2023.



10 år reallönetapp!



Riksbanken

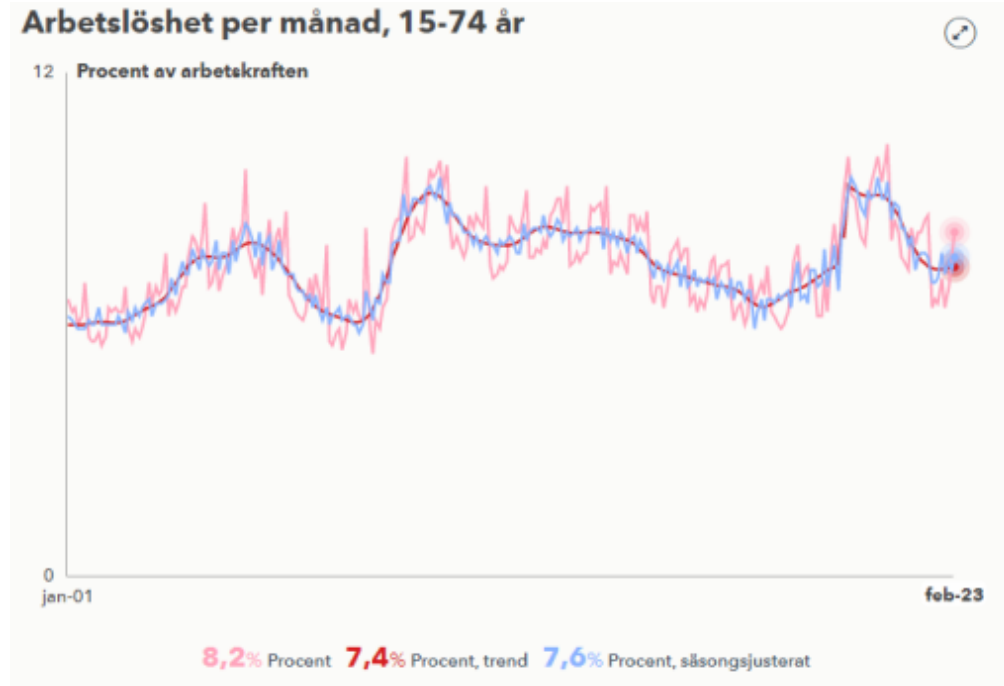
- Penningpolitiskt möte 26 april
- Fortsatt höga inflationssiffror gör att Riksbanken förväntas höja med 0,50%
- Styrräntan väntas toppa vid årsskiftet 2023/2024 på ca 3,75 %
- Riksbanken förväntas börja sänka styrräntan under 2024



Arbetslösheten 7,6% (jan 2023) ↑



Arbetslösheten 8,2 (feb 2023)



TRELLEBORGS KOMMUN

Byggföretagen, bedömning

- Bedömningen 25 500 påbörjade bostäder är 13 000 färre än Byggföretagens prognos i höstas och innebär en halvering av bostadsbyggandet på drygt ett år.
- - Bostadsbyggandet har inte varit så här lågt på ett decennium. Under samma period har befolkningen växt med en miljon människor. Antalet byggstarter och behovet av fler bostäder går inte ihop, säger Catharina Elmsäter-Svärd vd för byggföretagen



Aktuella Nyckeltal Vårprop

Nyckeltal - Regeringens vårproposition 2023-04-17

	2022	2023	2024	2025	2026
BNP	2,6	-1,0	1,2	2,6	3,2
Sysselsättning % -förändring	2,7	0,2	-0,2	0,9	1,3
Arbetslöshet	7,5	7,9	8,3	8,2	7,5
KPI	8,4	8,8	3,6	1,9	1,9
Offentliga sektorns skuld (% av BNP)	33,0	31,0	31,0	29,8	27,0



Upplåningskostnader

- Kommunens kostnad för refinansiering av gamla/förfallande lån och nyupplåning har stigit avsevärt senaste 12 månaderna
- Aktuella upplåningskostnader
 - 3 månaders ränte- och kapitalbindning 3,20 %
 - 2 års ränte- och kapitalbindning 3,50 %
 - 5 års ränte- och kapitalbindning 3,30 %



Kommunens upplåningskostnader

Nyupplåning till investeringar

- Ett nytt lån på 100 mnkr kostar ca 3,0 till 3,5 mnkr/år
- Senaste transaktionen 3,129% (3,13 mnkr/år)



Utveckling 2019-2022



TRELLEBORGS KOMMUN

Utveckling 2019-2022

Resultaträkning (mnkr)	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter	652,8	693,8	636,2	700,9
Verksamhetens kostnader	-2 908,3	-2 934,6	-3 066,1	-3 326,3
Avskrivningar	-157,7	-145,6	-159,1	-168,1
Verksamhetens nettokostnader	-2 413,2	-2 386,4	-2 589,0	-2 793,5
Skatteintäkter	1 913,2	1 916,5	2 044,6	2 168,1
Generella statsbidrag och utjämning	566,2	724,7	767,4	758,8
Verksamhetens resultat	66,2	254,8	223,0	133,4
Finansiella intäkter	20,3	21,0	47,0	52,5
Finansiella kostnader	-13,5	-26,8	-16,6	-43,5
Resultat efter finansiella poster	73,0	249,0	253,4	142,4
Extraordinära poster	0,0	144,9	0,0	0,0
Årets resultat	73,0	393,9	253,4	142,4
Årets resultat exkl. exploatering	73,0	393,9	216,0	133,3
Budgeterat resultat	61,5	75,0	75,0	75,0
Avvikelse	11,5	318,9	141,0	58,3

Ack:
816 mkr



TRELLEBORGS KOMMUN

Månadsrapport Mars 2023



TRELLEBORGS KOMMUN

Löpande helårsprognos per nämnd och månad 2023

Nämnd	23-01-12	23-02-28	23-03-31
Kommunstyrelsen, ej exploatering	-6 700	-5 070	-5 070
Överförmyndarnämnden	0	0	0
Revisionen	0	0	0
Socialnämnden	-4 750	-33 000	-27 891
Bildningsnämnden	-10 000	-4 500	-4 500
Kultur- och fritidsnämnden	0	0	0
Arbetsmarknadsnämnden	0	0	0
Samhällsbyggnadsnämnden	-3 600	0	-2 200
Tekniska servicenämnden, skatte	-37 000	-37 250	-37 250
Summa	-62 050	-79 820	-76 911
Tekniska servicenämnden, taxe	-11 000	-11 000	-11 000



Marsrapport

- Sammantaget bedöms resultatet 2023 landa på ca -80 Mkr
- Prognosen innebär att kostnadsutvecklingen uppgår till ca 8,3 %
- Oförändrade skatteintäkter / bidrag jmf budget
- Effekt av ökade sociala avgifter är inte resultatpåverkande för kommunen



Vår-Propositionen

- Inga tydliga större satsningar till kommunsektorn
- Inga nya generella statsbidrag till sektorn

En budget för att möta
samhällsproblem



4

miljarder kronor totalt

Huvudsakliga satsningar

Stöd till särskilt utsatta	770 miljoner
Stärkt konkurrenstillsyn	15 miljoner
Arbetsmarknad och utbildning	669 miljoner
Förebyggande insatser	78 miljoner
Brottsbekämpning	352 miljoner
Försvar och beredskap	724 miljoner



TRELLEBORGS KOMMUN

Utsikter budget 2024



TRELLEBORGS KOMMUN

Trelleborgs kommun

Kostnader

- Ökade personalkostnader, ökade pensionskostnader
- Ökade verksamhetskostnader, allmänna prisökningar (inflation)
- Ökade räntekostnader (svårt att göra prognoser på Riksbanken)
- Försörjningsstöd, osäkert

Intäkter

- Skatteintäkter, osäkert hur de utvecklas (Dock; med ökad arbetslöshet minskar arbetade timmar)
- Statsbidrag, osäkert hur de utvecklas



Ekonomiska förutsättningar 2023 / 2024

- Ökade skatter och bidrag 2024 motsvarar (enligt SKR febr -23) 130 mkr jämfört budget 2023
- Ca 60 % behövs således för att finansiera ingående obalans (allt annat lika)
- Kvarstående utrymme uppgår till ca 50 mkr, vilket motsvarar ca 2,25 % (PKV visade i febr på 3,7%)
 - *Utrymmet om ca 2,25 % skall således finansiera; allmän uppräkning, Demografi, ökade hyror/kapitaltjänst, energi, livsmedel mm*



Ekonomiska förutsättningar 2023 / 2024

- Bedömd årstakt för inflation 2023 är (mycket grov bedömning) ca 7-9 %
- Ytterligare ökade räntenivåer inför 2024 innebär ökade kostnader om ca 8-10 mkr
- Ingående faktisk obalans 2024 utifrån nu kända förutsättningar pekar mot ett behov av åtgärder motsvarande **150 – 200 mkr** för att nå ett noll-resultat!
- *Befarat underskott (utifrån balanskravet) i bokslut 2023 kan dock tekniskt regleras via RUR*



Regelverk RUR

(samt förslag till ny lag (2024) ekonomistyrning – Lagrådsremiss)

- RUR är ett verktyg för att uppfylla kommunallagens balanskrav
 - Enligt kommunallagen ska ett negativt resultat återställas inom tre (3) år
 - RUR används när ett negativt resultat uppvisas utifrån balanskravet. Disponering av RUR medför att kravet om återställande av det negativa resultatet är hanterat.
- RUR kan inte vara en del i att finansiera löpande verksamhet
- Regeringen överlämnade 2023-04-13 lagrådsremiss avseende *"Effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner"*. Lagändringen föreslås träda ikraft 2024-01-01.
- Ett av förslagen innebär att dagens resultatutjämningsreserv (RUR) ersätts med en resultatreserv (RER). Sparande i en resultatreserv ger kommuner och regioner förutsättningar att på ett mer effektivt sätt än i en resultatutjämningsreserv möjliggöra sparande till en buffert för oförutsedda händelser. RER innebär i förlängningen också ett mer flexibelt balanskrav.



Inflygning och obalans 2024

Förändringsposter	Mkr
Ingående obalans från 2023	80
Ökade räntekostnader	10
Ökade pensionskostnader	50
Demografi (bildning och Soc)	37
Kostnadsökningar PKV 3,7%	106
Ökad internränta 1,25-2,5 % (extern effekt)	2
Småbåtshamnarna	13
Trolig justering PKV + 1%	35
SUMMA	333
Ökad Finansiering (skatt mm)	-130
Obalans Netto	203

**Beräknad obalans baseras på
nu kända och aktuella
statsbidrag!!**



200 Mkr motsvarar

- Ca 2 kronor i skattehöjning
- Ca 400 tjänster
- Generellt effektiviseringskrav per nämnd om ca 8-10%
- Ett minskat dagligt ekonomiskt utrymme om 500 tkr
- Motsvarar Västervångskolan och Arbetsmarknadsförvaltningen



Tidplan budget 2024



TRELLEBORGS KOMMUN

Tidplan Budget 2024

2023-03-23	KLG workshop
2023-04-17	Regeringens Vårproposition
2023-04-20	Extra KS med fokus på Budget 2024
2023-04-24	KF beslut om Årsredovisning 2022 och ombudgeteringar
2023-04-27	Ny skatteunderlagsprognos från SKR
2023-05-02	Utskick Budgetanvisningar
2023-05-19	Sista dag för säljande förvaltning att meddela internpriser
2023-05-31	KS beslutar om lokalförsörjningsplan
2023-06-22	Förvaltningarnas budgetförslag ska vara inlämnade i w3d3
2023-06-22	Sista datum för nämnderna att besluta om ändrade taxor och avgifter
2023-07-05	Utskick till partiföreträdare av uppdaterade budgetförutsättningar samt nämndernas budgetförslag
2023-08-24	SKR presenterar ny skatteprognos
2023-09-?? ??	Investeringsberedningen; genomgång inkomna investeringsförslag och budgetgenomgång
2023-09-?? ??	Uppdaterad befolkningsprognos med reviderade demografiska behov
2023-09-20	Regeringens budgetproposition 2024
2023-10-10	Ordförandeberedning
2023-10-18	KS au beslutar om förslag till Budget 2024-2026
2023-10-19	Facklig samverkan / KÖS
2023-11-08	KS beslutar om förslag till Budget 2024-2026
2023-11-27	KF beslutar om skattesats 2024 och Budget 2024-2026
2024-01-31	Nämndernas beslutade VP ska finnas i w3d3 samt detaljbudget i Raindance



TRELLEBORGS KOMMUN

Åtgärdsförslag 2024

- Förslag framtagna av KLG 2023-03-23
- Genomgång gjord av ekonomidirektörens stab

Ej ekonomisk effekt		✗
Behöver utredas vidare		!
Ekonomisk effekt, grov bedömning gjord		✓
Analys gjord, ej beloppssatt		✓

- Fortsatta diskussion på KLG 230418
- Extra insatt KS 230420
- Budgetanvisningar senast vecka 18
- Budgetförslag klart 22 juni



Åtgärdsförslag 2024

- 1 maj – ca 15 september parallellt arbete med åtgärdsförslagen
- Åtgärdsförslagen specificeras och fördelas per förvaltning
- Respektive förvaltning (förvaltningschef/controller) ansvarar för fortsatt arbete, tillsammans med ansvarig på ekonomidirektörens stab
- Enhetliga mallar tas fram centralt
- Tidplan för arbetet med åtgärdsförslagen presenteras i samband med budgetanvisningar vecka 18
- Under 2024 följs åtgärdsförslagen i månadsuppföljningarna samt mer utförligt i DR 1 och DR 2
- Arbetet kommer ledas av Ulrika Gyllenberg



Åtgärdsförslag 2024

Totalt

HUVUDOMRÅDEN – (Grov bedömning)

Taxor och avgifter	7-12
Personal	35-45
Lokaler	0,0
Bidrag och andra intäkter	0,0
Konkurrensprövning (intern/extern)	0,0
Administration	0,0
Övrigt	5-10
Summa	47-67

Investeringar	0,0
---------------	-----



TRELLEBORGS KOMMUN

Åtgärdsförslag 2024

Taxor och avgifter

- Generell översyn av taxor och avgifter
- Nya avgifter (ex Parkeringsavgifter)



Åtgärdsförslag 2024

Personal

- Allmän översyn – Generell restriktivitet vid anställningar
- Reducera externa kurser och utbildningar
- Översyn av konsultkostnader



Åtgärdsförslag 2024

Lokaler

- Intensifiera lokaloptimering
- Prioritera energieffektiviseringar



Åtgärdsförslag 2024

Bidrag och andra intäkter

- Stärka och vidareutveckla arbetet inom kommunkoncern
- Öka / Översyn av bolagens avkastningskrav



Åtgärdsförslag 2024

Konkurrensprövning

- Generellt konkurrenspröva egen drift kontra externa utförare



Åtgärdsförslag 2024

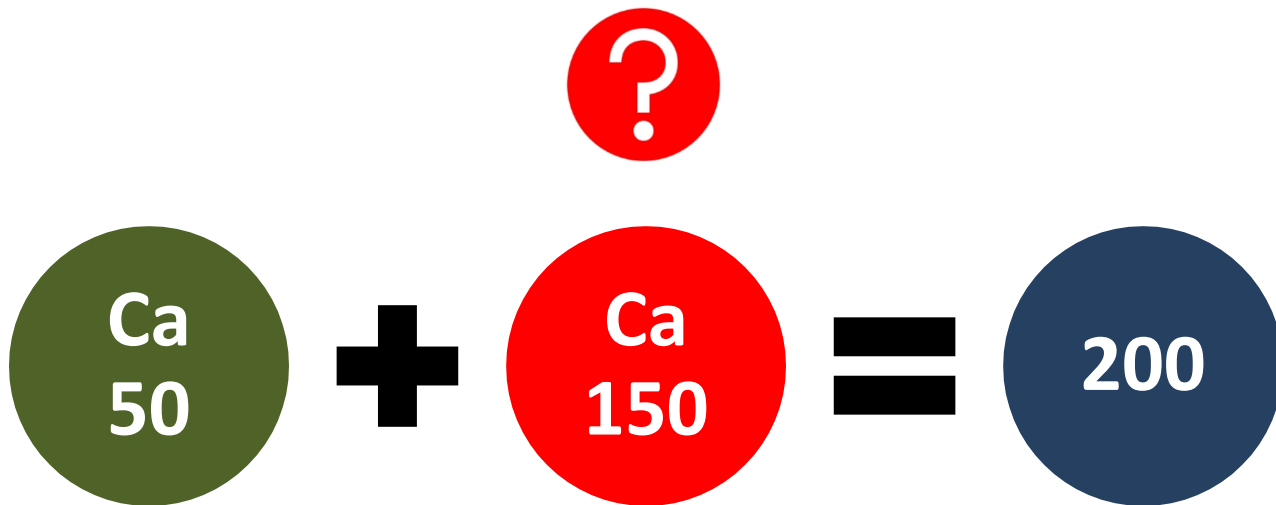
Administration/Övrigt

- Översyn av samtliga IT-system och applikationer
- Översyn av föreningsbidrag
- Samordning Grönyteskötsel



TRELLEBORGS KOMMUN

Åtgärdsförslag 2024





TRELLEBORGS
KOMMUN

